

3. Толерантність як моральність особистості. URL: <https://osvita.ua/school/method/upbring/810/> (дата звернення: 21.10. 2024)

4. Declaration on the Principles of Tolerance. URL: <https://www.oas.org/dil/1995%20Declaration%20of%20Principles%20on%20Tolerance%20UNESCO.pdf> (дата звернення: 21.10. 2024)

5. Міжнародний день толерантності- 16 листопада 2024 року. URL: <https://nationaltoday.com/international-day-for-tolerance/> (дата звернення: 22.10. 2024)

***Abstract:** The International Day of Tolerance, celebrated on November 16, promotes the spread of tolerance and awareness of intolerance in the world. It is an opportunity for educational activities that help people accept diversity of views, cultures and religions, emphasizing the importance of unity and mutual understanding for harmony and peace in society.*

***Keywords:** Tolerance, respect, mutual understanding, education, freedom of thought, social harmony.*

***Науковий керівник – ДОВГАЛЬ Олена,
д-р екон. наук, завідувач кафедри економічної теорії і суспільних наук,
Миколаївський національний аграрний університет,
м. Миколаїв***

ТОЛЕРАНТНІСТЬ ЯК ВІДПОВІДЬ НА СОЦІАЛЬНІ ВИКЛИКИ

КРАСНОНОЖЕНКО Наталя, здобувач вищої освіти

Спеціальність 204 Технологія виробництва і переробки продукції тваринництва

Миколаївський національний аграрний університет

***Анотація:** розкрито значення толерантності як інструмента вирішення антагонічних соціальних конфліктів.*

***Ключеві слова:** соціальний конфлікт, примирення, соціальна норма.*

Толерантність в європейській цивілізації виникла як відповідь на присутність в суспільстві протилежних, антагоністичних соціальних, культурних, політичних, релігійних інтересів. Невипадково, цей термін з'явився в Західній Європі в добу Реформації та відродження, тобто в період жорстоких та кровавих релігійних війн між католиками та протестантами. Спочатку цей термін використовувався в значенні «терпимість». Мала на увазі терпимість до інакомислення та інших релігійних переконань. Гостра потреба в толерантності виникає тоді, коли базові інтереси соціальних груп вступають в антагоністичні протиріччя і з'являється загроза руйнування

суспільства через соціально-політичні конфлікти, такого руйнування, в якому постраждають всі соціальні групи та верстви. В такому випадку толерантність становиться інструментом пошуку соціальної рівноваги. Взаємна толерантність створює умови для соціального та політичного діалогу, розв'язання конфліктів. Спочатку толерантність стала засобом примирення католиків та протестантів, потім засобом вирішення міжетнічних та міжрасових конфліктів, а також способом утримання від конфліктної взаємодії представників різних політичних сил та ідеологій.

В процесі становлення демократичних інститутів починають розвиватися норми та стандарти толерантності, формуватися культура толерантності. Це був тривалий процес. Були потрібні століття для того, щоб людство навчилося терпимо відноситись до іншої релігії, культури, кольору шкіри. Так, наприклад, афроамериканці добилися формальної рівності з білими тільки в 60-ті роки ХХ століття. Умовою толерантності є визнання іншого за соціальним статусом, статтю, віком, релігійними переконаннями, етнічною належністю як рівного собі. Таке визнання знайшло формальне закріплення в законодавстві.

Толерантність не тільки закріплюється в соціальній нормі, вона сама творить соціальні норми. Наприклад, європейська модель толерантності показала себе успішною як засіб запобігання соціальних конфліктів. Це стало можливим тоді, коли як наслідок толерантності стала виступати соціальна справедливість, яка була закріплена не тільки етично, але й юридично.

В наш час також виникло соціальне напруження, і це соціальне напруження нового типу. Воно викликано протиріччями глобалізації. Глобалізації викликала масові міграційні процеси, не вирішила проблем економічного розвитку відсталих країн, а в розвинутих країнах значна частина населення відчула загрозу переходу до уніфікованої та стандартизованої монокультури. Це викликає потребу формування нового типу суспільної свідомості, яка могла б дати можливість переходу від агресивного до спокійного розуміння іншого.

Толерантність – унікальний за своїм характером інструмент примирення непримиренного. Вона становиться міцно пов'язаною з інструментарієм вирішення глобальних проблем. Саме тому якщо не реально, то формально толерантність як необхідність сьогоденного життя визнають майже всі крупні політики, суспільні та релігійні діячі, вчені [1].

16 листопада 1995 року Генеральна конференція ЮНЕСКО прийняла Декларацію принципів толерантності. Зараз цей день визначається як Міжнародний день толерантності. Таке визнання толерантності підкреслює, що вона необхідна умова для виживання та сталого розвитку цивілізації, практичний засіб вирішення соціальних конфліктів, релігійних протиріч, примирення міждержавних відносин.

Література:

1. Атаманюк З. М. Свобода як фактор соціокультурних трансформацій сучасного українського суспільства : монографія. Одеса : Видавничий дім «Гельветика», 2020. 316 с.

Abstract: the meaning of tolerance as a tool for solving antagonistic social conflicts is revealed.

Key words: social conflict, reconciliation, social norm.

*Науковий керівник – МИРОШКІНА Наталія,
кандидат філософських наук, старший викладач,
Миколаївський національний аграрний університет,
м. Миколаїв*

ЗНАЧЕННЯ ТОЛЕРАНТНОСТІ У НАШ ЧАС

**МОЩУК Петро, здобувач вищої освіти
спеціальність 281 Публічне управління
та адміністрування**

Миколаївський національний аграрний університет

Анотація: у сучасному світі толерантність набуває особливого значення як важлива умова для забезпечення соціальної злагоди, політичної стабільності, економічного розвитку та міжнародного співробітництва. Толерантність сприяє захисту прав людини, підтримці культурного різноманіття та розвитку демократичних інститутів. Вона є ключовою для зниження напруги та конфліктів, забезпечення рівних можливостей для всіх громадян та ефективного використання людських ресурсів. У цьому контексті важливо розвивати і підтримувати толерантність на всіх рівнях суспільного життя.